

No em parlis en la teva llengua, que m'ofens

VÍCTOR ALEXANDRE

«Si un diputat basc parla en èuskar en els debats, quin debat hi haurà?», es preguntava Eduardo Zaplana, portaveu del grup popular al Congrés. «El sentit comú ens diu», insistia, «que si tots parlem una llengua, que és la que ens uneix, cal utilitzar aquesta llengua». Zaplana, és clar, es referia a la decisió dels diputats i senadors d'ERC de parlar en català en les seves intervencions al Congrés i al Senat. L'argumentació és tan ridícula que faria riure si el tema no fos tan seriós. Perquè, en quina llengua parlen els diputats al Parlament europeu, començant per Jaime Mayor Oreja i José/Josep Borrell? Com és que, existint l'anglès com a idioma comú, els diputats europeus no l'utilitzen en els debats? Doncs, per la senzilla raó que una cosa és la llengua de comunicació personal entre ells i una altra la justa representació de totes les llengües de la Unió en les sessions oficials. Vull dir que, independentment de la llengua en què es comuniquin un alemany i un italià pels passadissos de la cambra, serà en alemany i en italià respectivament que es parlaran des de l'escó.

La tècnica, que sempre ha evolucionat molt més ràpidament que el nacionalisme espanyol, fa temps que va inventar una cosa coneguda com a traducció simultània. Gràcies a aquesta, per mitjà d'uns senzills auriculars, un grec pot respondre la pregunta d'un maltès i un maltès pot fer el mateix davant la interpellació d'un danès. I això és així perquè aquestes persones, en les sessions parlamentàries, no parlen en nom seu sinó en el dels seus països, i són els seus drets el que allí exerceixen. És una qüestió de principi: si tota unió es fonamenta en el respecte a la diferència, quina mena d'unió és aquella que no respecta la llengua d'un dels integrants?

Quan el senyor Zaplana defineix la llengua espanyola com «la que nos une», cau en un parany semàntic que revela el subconscient col·lectiu espanyol. I és que el discurs de la suposada espanyolitat dels Països Catalans només

s'aguanta pels privilegis de què gaudeix la llengua espanyola a casa nostra. Aquí s'acaba tot. És, per tant, per raons de força que els espanyols exerceixen el privilegi de no parlar cap altra llengua que la seva entre catalans, mentre que els catalans tenim estigmatitzat l'ús de la pròpia entre espanyols. Alejo/Aleix Vidal Quadras ho expressava clarament no fa gaire: «No s'ha d'ofendre Espanya parlant català al Congrés.»

Doncs bé, mentre es mantingui l'anexió dels Països Catalans a Espanya, és evident que és en la nostra llengua que ens hem d'expressar a les Corts i al Senat. No importa que hom ens acusi de provocació. Només algú, profundament reaccionari, pot sentir-se provocat per una cosa tan natural. Al capdavant d'això es tracta, de posar-los en evidència utilitzant els seus propis arguments. Si els catalans «som» espanyols i Espanya és el «nostre» país, com és possible que no puguem expressar-nos en català en unes institucions que són tan nostres com seves? Al final, el que queda al descobert és que el problema no és lingüístic sinó fòbic. Perquè, no és que no entenguin el català —abans se'ls facilita la traducció escrita del text—: és que no el suporten. Per això, he trobat ingènues les esperances dipositades en els socialistes a l'hora de defensar l'oficialitat del català a Europa. Amb quina convicció ha de defensar la llengua catalana algú que la menysprea fins al punt de prohibir-la? L'oficialitat del català a Europa no serà mai «gràcies» a Espanya sinó «malgrat» Espanya. Per això, cal perseverar en l'estratègia de parlar en català a les institucions de l'Estat; cal ofendre'ls —si és així com ho viuen—, irritar-los i exasperar-los fins a l'infinit. Cada nova prohibició o amonestació és una prova de la nostra fermetat i del seu totalitarisme.

En aquest sentit, hauríem de preguntar al president del senat, Javier Rojo, a què es refereix quan diu que després de 25 anys de la creació de l'Estat de les autonomies, hi ha prou mecanismes per demostrar que es parla

i s'estima una llengua. La veritat és que cal una gran dosi de cinisme per dir una cosa així, de cinisme i d'ignorància. Només un ignorant pot pensar que els catalans parlem català, no pas perquè sigui la nostra llengua sinó per demostrar que l'estimem. Els espanyols, en tot cas, sempre han tingut una manera molt més particular de demostrar l'amor que senten per la seva, i és imposant-la a aquells que en tenen una altra de pròpia.

Per això, quan els presidents de les Corts i del Senat exigeixen que els nostres representants s'atenguin al reglament en matèria lingüística, cal recordar-los dues coses: (a) que el reglament no diu res de l'obligació de parlar espanyol i (b) que el dret a usar la llengua pròpia al propi país és un dret humà fonamental i que aquest principi està per damunt dels reglaments i de la Constitució espanyola. Espanya va ratificar en el seu dia la Declaració Universal de Drets Humans, que té un rang superior a totes les lleis, normes i reglaments interns estatals, cosa que significa que és un error sol·licitar la possibilitat d'expressar-se en català. Un dret que s'ha de sol·licitar, no és un dret: és un privilegi; i, atès que a Espanya només els espanyols tenen drets, és d'agrair que reconeguin, encara que sigui de manera tan poc amable, que els catalans som senzillament això: catalans. ♦